

Note by EIC

22 มีนาคม 2011

เหตุการณ์แผ่นดินไหวและสึนามิที่ญี่ปุ่นส่งผลต่อการท่องเที่ยวไทยมากน้อยเพียงใด

คาดว่า การท่องเที่ยวไทยจะได้รับผลกระทบค่อนข้างมากจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวและการเกิดคลื่นสึนามิที่ญี่ปุ่น เนื่องจากนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นมีความอ่อนไหวต่อเหตุการณ์ต่างๆ สูง อย่างไรก็ตาม ในช่วงที่ผ่านมา การท่องเที่ยวไทยมีสัดส่วนนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นน้อยลงอย่างต่อเนื่องและเริ่มฟื้นฟองตลาดนักท่องเที่ยวต่างชาติจากที่อื่นๆ มากขึ้น

การเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นจะมีความอ่อนไหวต่อเหตุการณ์ต่างๆ ค่อนข้างมาก โดยจากช่วงเหตุการณ์ที่กระทบการท่องเที่ยวไทยในช่วงที่ผ่านมาไม่ว่าจะเป็นการระบาดของโรค SARS การเกิดสึนามิในภาคใต้ของไทย และวิกฤติเศรษฐกิจโลก จะเห็นว่าจำนวนนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นมีการเปลี่ยนแปลงมากกว่าชาติอื่นๆ ทั้งในเชิงจำนวนที่ลดลงมากกว่าและมีการฟื้นตัวช้ากว่า (รูปที่ 1) โดยพฤติกรรมดังกล่าวของนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นประกอบกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่องส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นในไทยมีแนวโน้มลดลงสวนทางกับจำนวนนักท่องเที่ยวโดยรวมของไทยที่ฟื้นตัวจากเหตุการณ์ต่างๆ ทั้งนี้ เหตุการณ์แผ่นดินไหวและสึนามิในญี่ปุ่นครั้งนี้มีแนวโน้มส่งผลต่อเศรษฐกิจและรายได้ของชาวญี่ปุ่นโดยตรง ซึ่งคาดว่าจะส่งผลต่อเนื่องถึงการเดินทางท่องเที่ยวของชาวญี่ปุ่นในขณะเดียวกัน

ในกรณีเลวร้ายที่สุด หากจำนวนนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นหายไปตลอดทั้งปีจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของนักท่องเที่ยวต่างชาติโดยรวมประมาณ -5% (contribution to growth) ทั้งนี้ เราคาดว่าจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติในปี 2011 จะเพิ่มขึ้นประมาณ 4-6% ดังนั้น หากเหตุการณ์แผ่นดินไหวและสึนามิในญี่ปุ่นส่งผลให้นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นไม่เดินทางมาเที่ยวไทยตลอดทั้งปีที่เหลือ จะส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติโดยรวมของไทยในปี 2011 ไม่เปลี่ยนแปลงจากปี 2010 มากนัก ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยเฉพาะกลุ่มโรงแรมและรีสอร์ทที่มีจำนวนห้องพักเพิ่มขึ้นในขณะที่จำนวนนักท่องเที่ยวไม่ได้เพิ่มขึ้นตาม โดยเฉพาะโรงแรมและรีสอร์ทในกรุงเทพมหานคร ภูเก็ต เชียงใหม่และพัทยาซึ่งเป็นจุดหมายปลายทางท่องเที่ยวที่ชาวญี่ปุ่นนิยม

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการท่องเที่ยวไทยพึ่งพานักท่องเที่ยวญี่ปุ่นน้อยลง และเริ่มกระจายตลาดไปยังนักท่องเที่ยวชาติอื่นๆ มากขึ้น ผลกระทบจึงน้อยลงกว่าช่วงก่อนหน้า ทั้งนี้ ปัจจุบันนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นมีจำนวนเป็นอันดับสามของการท่องเที่ยวไทย จากที่เคยมีจำนวนมากเป็นอันดับหนึ่งในช่วงปี 1997-2000 โดยสัดส่วนจำนวนนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นลดลงอย่างต่อเนื่องโดยส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจของญี่ปุ่นที่ยังทรงตัวประกอบกับความอ่อนไหวต่อปัจจัยและเหตุการณ์ต่างๆ มากกว่าชาติอื่นๆ ดังที่กล่าวในข้างต้น ปัจจุบันจำนวนนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นมีสัดส่วน 6% ของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ลดลงจาก 13% ในปี 2000 (รูปที่ 2)

Implication

- ผู้ประกอบการท่องเที่ยวที่มีชาวญี่ปุ่นเป็นลูกค้ากลุ่มหลักควรปรับตัวมองหาตลาดอื่นมากขึ้นแทน โดยอาจจะเริ่มจากการพยายามดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เป็นตลาดสำคัญของประเทศญี่ปุ่น เพราะอาจมีบางส่วนที่จะมองหาสถานที่ท่องเที่ยวที่อื่นทดแทนการเดินทางไปท่องเที่ยวญี่ปุ่น

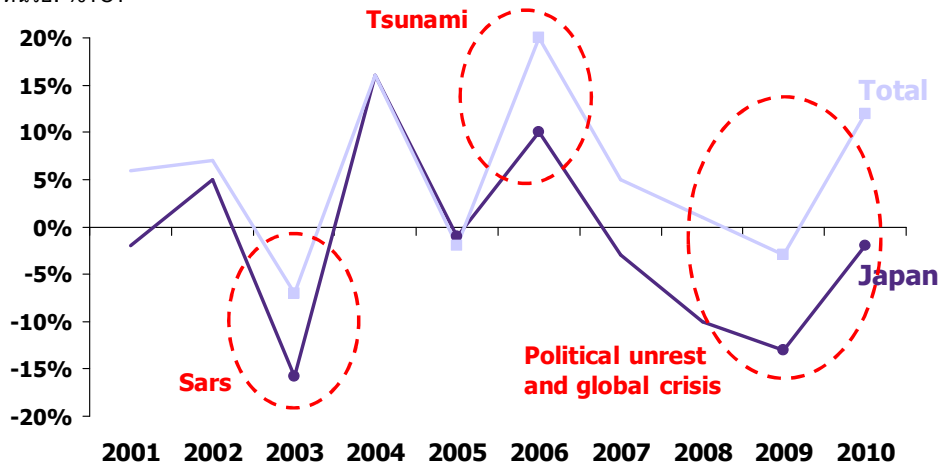
This information enclosed herewith is intended for discussion purposes only. Although the information provided herein is believed to be reliable, SCB makes no representation as to the accuracy or completeness of such information or otherwise provided by SCB. Prior to acting on any information contained herein or proceeding with a transaction which may arise as a result of this material, the recipients must determine the risks and merits, including legal, tax, and accounting characterizations and consequences, without reliance on SCB. SCB does not provide tax, legal or accounting advice and do not warrant the advice provided by others.

■ ในระยะยาวผู้ประกอบการท่องเที่ยวควรมุ่งเน้นกระจายกลุ่มลูกค้าต่างชาติเพื่อลดความเสี่ยงจากการพึ่งพิงตลาดใดตลาดหนึ่ง และเริ่มจับกระแสตลาดที่จะเป็นที่ยอมรับในอนาคต เช่น กระแสการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติและ การท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ เป็นต้น

รูปที่ 1: จำนวนนักท่องเที่ยวญี่ปุ่นที่เดินทางมาเที่ยวไทยมีความอ่อนไหวต่อปัจจัยต่าง ๆ ค่อนข้างมากโดยจะลดลงมากกว่าและฟื้นตัวช้ากว่า

อัตราการเติบโตของนักท่องเที่ยวต่างชาติ

หน่วย: %YOY

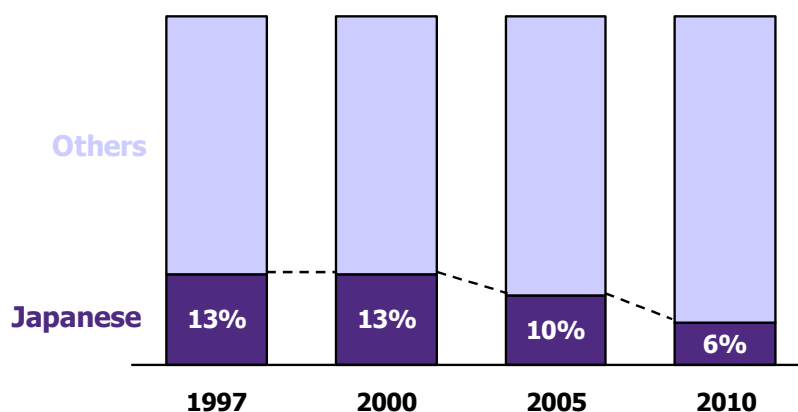

ที่มา: การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของกรมการท่องเที่ยว

รูปที่ 2: แม้จะยังมีจำนวนนักท่องเที่ยวอยู่ในอันดับต้น ๆ ของไทย แต่สัดส่วนนักท่องเที่ยวสัญชาติญี่ปุ่นลดลงอย่างต่อเนื่อง

สัดส่วนจำนวนนักท่องเที่ยวญี่ปุ่นในไทย

หน่วย: %

ที่มา: การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของกรมการท่องเที่ยว

โดย : วิธาน เจริญผล (vithan.charoenphon@scb.co.th)

EIC | Economic Intelligence Center

This information enclosed herewith is intended for discussion purposes only. Although the information provided herein is believed to be reliable, SCB makes no representation as to the accuracy or completeness of such information or otherwise provided by SCB. Prior to acting on any information contained herein or proceeding with a transaction which may arise as a result of this material, the recipients must determine the risks and merits, including legal, tax, and accounting characterizations and consequences, without reliance on SCB. SCB does not provide tax, legal or accounting advice and do not warrant the advice provided by others.